

Tri želje

gotovo vsakega človeka se glase: zdravje, dolgo življenje in bogastvo, ali oboje poslednje morno doseči le tedaj, ako posedujemo prvo, namreč zdravje. Zato je ravno sedaj v

Skoda po povodnji v ptujskem okraju je ogromna. V Halozah so napravili plazovi veliko škodo, voda je odnesla veliko število občinskih mostov, brvi in drugih objektov. Pesnica in Dravinja, Rogoznica in Gravena so poplavlile velikansko ozemlje, voda je vdrla v hiše in gospodarska poslopja, uničila v kletih pridelke in ravnotestno strašno. Velika je zlasti škoda, povzročena na cesti... Nova okrajna cesta preko ptujsko-gorskega klanca, katero so zgradili pred dvema letoma, v serpentinah, je skoraj uničena, ker je plaz odnesel polovico serpentina. Železniška proga Ormož—Ptuj je bila na več mestih razdrta, vendar se je posrečilo promet kmalu upostaviti. Posebno škodo so napravili plazovi. Omenili smo že uničenje ptujsko-gorske ceste; plazovi so zasuli tudi druge ceste, kot ono na Okič, kjer je voda zanesla na cesto oel vinograd. S plazovi so se selili celi gozdovi, sadonosi in vinogradi v dolino, pri Majšpergu pa je odnesel hišo.

Preteklo nedeljo so se sestali v Ptuj okrajni glavar dr. Vončina, poslanec Vesenjaj, okrajni komisar Brenčič in ugotovili na podlagi došlih poročil povprečno škodo, ki se bo še komisijonelo prihodnji teden v sredo, četrtek in petek podrobno ugotovila.

Opustošenje v Slovenskih gorah.

V severnih Slovenskih gorah je povodenj napravila istotako ogromno škodo. Čeprav ni v teh krajih večje vode, so vendar tamošnji potoki tako narasli, da so zalili cele doline ter ponekod, n. pr. v Cerknici pri St. Ilju, ogrozili hiše in človeško življenje, tako da je moralo dospeti na pomoč vojaštvo iz Maribora.

Nova državna cesta St. Ilj—Velka je silno razrušena.

Dolgotrajni nalivi so na novi cesti, ki bi naj splošila gornji del Slovenskih goric v Maribor, napravili strašna škoda. Povsod, kjer je zemlja nasuta, je cesta zrušena. Ogromni plazovi so cesto mnogokje odnesli, na številnih krajih pa zopet tako zasuli, da niti peš ni mogoče iti po njej. Na črti od St. Ilja do Marije Snežne, kjer je cesta spojena s staro cesto Gornji Cmurek—Apače—Radgona, je cesta uničena najmanj na 30 mestih. Od 14 km dolge proge je naliv odnesel ali zasul gotovo 2 do 3 km dolžine. Največ krivde leži v tem, ker inženirji pri nasipih niso dali zahtevati prav nobenih pilotov ali drugih ovir. Škoda znaša samo na tej cesti par milijonov dinarjev. Spomladi leta 1926 bi se imela nova državna cesta izročiti prometu, a je sedaj vprašanje, kdaj se to izvrši. Tako so kraji ob Muri zopet odrezani od sveta.

V Mariboru in v mariborskem okraju

poplava ni bila tako silovita, kot drugod, dasiravno je napravila veliko škodo. Maribor je vsled visoke lege dobro zaščiten pred poplavo Drave, pač pa je naliv zadela kanale in voda se je razlila po ulicah ter napolnila kleti, kjer je napravila občutno škodo. Hujše posledice je imelo deševje za železnico. Na štirih mestih so plazovi pretrgali progo ter Maribor za nekaj časa popolnoma odrezali od prometa z drugimi kraji. Na progi Celje—Maribor je plaz zasul progo pri Ponikvi in Poljčanah, kjer se je vsul ravno na tovorni vlak, ki je privozil mamo usodnega mesta. Uničenih je bilo več vagonov, človeških žrtev pa k sreči ni bilo. Progo Maribor—Dravograd je plaz razdril pri St. Lovrencu in osební vlak je radi tega skočil s tira.

Povodenj v Savinjski in Sotelski dolini.

Celje in Savinjska dolina še ne pominja take poplave, kot je bila pretekli četrtek. K sreči je Savinjska narasla samo v spodnjem teku, dočim v gornjem delu ni prestopila bregov. V Celju je voda udrila celo v Westenovo tovarno, kamor dosedaj še nikoli ni dospela. Hudo je razsajala tudi Voglajna, ki je preplavila celo Teharsko polje ter uničila polja in jih zasuila s peskom.

V Sotelski dolini je povzročila povodenj pravo katastrofo. Posledice strašnega naliva so napravile ogromno škodo. Sotla je poplavlila polja, udrila v hiše, iz katerih so morali ljudje bežati, prekoračila je bregove v taki meri, da ljudje niti ne pominja enake povodnji. Potok Bistrica je stopil čez bregove, odnašal posestnikom razne barake in je v Podstredi preplaval celo most, tako da je bil promet za pol dneva nemogoč. Na okrajni cesti med Sv. Vidom in Planino je plaz zasul in odnesel tudi del okrajne ceste.

Iz ostalih krajev naše države

prihajajo enako obupna poročila o strahovitosti poplave. Velik del Zagreba je bil pod vodo. Sava je za Zagrebom porušila obrambne nasipe ter se razlila v širini več kilometrov. Okrog nasipov stoječe vasi je voda naravnost odplavila. V Dugem Selu je utonilo devet oseb, katere je voda presenetila v hišah ter jim onemogočila rešitev.

Jugoslovanski klub za poplavljenice.

Površna ocenitev škode, povzročene na Stajerskem in v Prekmurju, presega svoto 100 milijonov dinarjev. Jugoslovanski klub se je takoj zavzel za poplavljenice kraje, ko je

pravi čas upozorenje, da se tudi neznatne znake vrstobola pokašljevanja, hripavosti, krčev ali nahoda in bolečin v udih ne sme zanemariti. Vedno in vedno slišimo hvaliti kot dobro, bolečine olajšujoče domače sredstvo in kosmetikum že skozi 27 let priljubljeni Fellerjev blagodišeči »Elsafluide«, tudi pri revmatičnih bolečinah. Močnejši in krepkejšega delovanja kot francosko žganje. 6 dvojnatih

dobila prva poročila o nesreči. Na seji je bila takoj določena deputacija poslancev Hohnjeca, Vesenjaja in Klekla, da so šli k notranjemu ministru Maksimoviču, k poljedelskemu ministru Miletiču ter k finančnemu in vojnemu ministru. Deputacija je svojo nalogo takoj izvršila. Ministre je zaprosila za takojšnjo denarno pomoč, za pomoč vojaštva pri popravu poškodovanih cest, potov in mostov. Prosila je za večje izredne kredite krajem, občinam in posameznikom, ki so trpeli na svojem imetju vsled poplav. Poleg osebnega posredovanja so vložili nujne predloge na ministrski svet za nujno pomoč. Na podlagi izkušenj vsled povodnji pred leti so predlagali regulacijo Mure, Save, Drave in Sotle. Čim bodo poslanci Jugoslovanskega kluba dobili podatke o povodnji na Kranjskem, bodo storili enake korake za pomoč poškodovanim. Več poslancev je takoj odpotovalo v Slovenijo, da na licu mesta zberejo podatke o nastali škodi. Z ozirom na intervencijo Klekla, Hohnjeca in Vesenjaja za podporo poškodovanim krajem na Stajerskem in v Prekmurju, je notranji minister takoj nakazal velikemu županu za prvo nujno pomoč 200.000 din.

Strašno škodo bo nemogoče popraviti z denarno pomočjo. Predno si poškodovani kraji opomorejo, bodo pretekla leta. Vendar pa je dolžnost države, storiti vse, da se take katastrofe v bodoče preprečijo, ali pa vsaj omejijo. To se bo doseglo edino z vstrajno in sistematično regulacijo rek, zlasti v Sloveniji, ki vedno toliko trpi radi poplav in povodnji.

Poslanec Vesenjaj

je imel preteklo nedeljo v zadevi škode po povodnji razgovor z nekaterimi župniki v ptujskem okraju. Prosi vse župane in občinske komisije, da mu naznanijo uradno cenitev škode po posameznih krajih na naslov: Vesenjaj Iv., Beograd, narodna skupščina.

Uradne ugotovitve škode

v posameznih okrajih naj naši občinski odborniki, župani in župniki v vsakem okraju pošljejo tudi našim poslancem dotičnih okrajev. Za posredovanja in nadaljne korake pri razpravah o proračunu, davkih, pomoči itd. je to gradivo brezpogojno potrebno. Zato prosimo posebej naše organizacije da storijo hitro in temeljito svojo nalogo.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Odstop prosvetnega ministra.

Politični položaj v Beogradu značilno osvetljuje kriza v vladni, odnosno v radikalni stranki. Prosvetni minister Vukičević je podal demisijo, katero je Pašić sprejel, za zastopnika pa je imenovan sedanji minister za vere Miša Trifunović. Odstavka prosvetnega ministra je prišla nepričakovano ter je znak ostrih bojov, ki vladajo med posameznimi strankami v radikalni stranki. Vukičević je znan pristaša Ljube Jovanovića in njegovo demisijo so smatrali nekateri kot novo zmago Pašića. Imenovanje Trifunovića za namestnika pa je to zanikalo, ker je Trifunović pristaša iste struje, kot Vukičević. Radičević so si demisijo razlagali po svoje, namreč, da je Pašić izpraznil prosvetno ministrstvo za Radiča. Pašić je bil še do dne 17. t. m. odločno proti vstopu Radiča v vladno, nenadoma pa je svoje mišljenje spremenil.

Stjepan Radić — minister.

Odklonilno stališče Pašića proti vstopu Radiča v vladno je vzbudilo med radičevci nenavadno ogorčenje. Takoj so telefonirali v Zagreb in naslednje dni se je pojavil sam Radić v Beogradu. Šel je osebno k Pašiću in ga prosil, da konča žaljivo igro ter ga milostno sprejme v vladno. Izjavil je, da je pripravljen pristati na vse pogoje in sprejeti katekoliki ministrstvo, samo da bi se ta neljuba zadeva končala. Z ozirom na to izjavo je Pašić sklical prvake radikalne stranke ter mu posvetovanju izjavil, da nima ničesar proti Radičevemu vstopu v vladno, če se bo Radić držal od radikalov začetnih navodil. Radić je bil s tem sklepom zadovoljen in sedaj, ko to pišemo, je imenovan najbrž že za prosvetnega ministra. Njegov vstop v vladno je znamenje, da ga hočejo radikalni popolnoma izigrati in onemogočiti. Kot minister bo izgubil zaupanje ljudstva; sedaj je namreč zagovarjal vse neuspehe svoje stranke s tem, da ni sam v vladni. Sedaj mu bo tak odgovor nemogoč, sam bo pa ravno toliko dosegel, kakor njegovi dosedajni ministri.

Nova kriza na vidiku.

Radikali so tako hiteli z rešitvijo krize, ker se jim zelo mudi z dvajsetinami, ki morajo priti še do konca tega meseca pod streho. Iz vladnih krogov se sliši, da bo skupščina po sprejetju dvajsetin odgodena.

Sigurno je, da je sedanji rešitev iz krize le začasna značaja. Radikali so mnenja, da se bo kriza v najkrajšem času zopet otvorila in takrat se bo temeljito reševalo vprašanje naše notranje politike. V radikalnem klubu samem vlada veliko nezadovoljstvo s sedanjo vladno. Enajst radikalnih poslancev je poslalo predsedništvu kluba zanimivo pismo, v katerem ostro kritizirajo razmere v vladni. Ugotavljajo, da ministri delajo vse na svojo pest, ne da bi se ozirali na voljo kluba, dalje, da se v ministrstvih popolnoma nič ne dela, pač pa se uradniki zabavajo z ženskami, ki so v uradih nastavljene. Poslanci zahtevajo, da se nji-

ali 2 veliki specijalni steklenici 63 din., 12 dvojnatih ali 4 specijalne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 specijalnih steklenic za 250 din., že ob enem z zabojem in poštno razpošilja po povzetju ali proti plačilu vnaprej lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska. — Posamezne steklenice Elsafluída po 10 din. v lekarnah in sorodnih trgovinah.

hove pritožbe pretresejo na seji kluba in se jih resno upošteva, ker je med volilci nastalo opasno gibanje proti dosedanjemu gospodarstvu v stranki.

VOLITVE NA ČESKEM.

Dne 15. t. m. so se vršile na Čehoslovaškem volitve v državni zbor in v senat. Volilni boj je bil silno srdit — kandidatne liste je postavilo 31 strank. Volitve so pokazale razveseljiv napredek katoliških strank pri vseh narodnih čehoslovaških državah. Na Českem je bilo svobodnomiselstvo silno razširjeno in Ljudska stranka, ki je sorodna naši SLS, je imela po svoji ustanovitvi silno težko stališče. Neprestano so se svobodnomiselne stranke zaganjale v njo. Pri zadnjih volitvah so napravile vse stranke splošen naskok na Ljudsko stranko, toda naspad se je ponesrečil. Stranka je napredovala za 10 mandatov — od 20 se je dvignila na 30 poslanskih mest — postala je tako tretja najmočnejša stranka v parlamentu ter bo imela tudi v vladni odločilen vpliv. Tako je kulturni boj, katerega so po novih volitvah nameravale začeti svobodnomiselne stranke, na Českem za enkrat s sijajno zmago katoliške misli onemogočen. Na Slovaškem se je zelo ojačila slovaška ljudska stranka, ki stremi za avtonomijo Slovaške ter stoji na strogo katoliški podlagi. Preje je imela 11 mandatov, sedaj pa jih bo štela 25. Pri madžarski manjšini je zmagała madžarska krščansko-socialna stranka, pri Nemcih pa je nemška krščansko-socialna stranka takoj za socialisti. Zmagale so samo velike stranke, majhne stranke, katerih je bilo vse polno, pa so propadle brez mandatov. Nov parlament bo nudil sledečo sliko: Agrarna stranka 42 mandatov, komunisti 42, Čehoslovaška ljudska stranka 30, narodni socialisti 27, socialni demokratje 30 (dosedaj 52), narodni demokratje 12, obrtniki 12, slovaška ljudska stranka 25, nemška agrarna stranka 19, nemški socialni demokratje 19, nemški narodnjaki 10, nemški krščanski socialci 7, razne ogrske stranke 10 mandatov. Vlada bode ostala najbrž v rokah dosedanje vladne večine, takozvane »Petke«, ker jo je tvorilo pet najmočnejših strank.

VLADNA KRIZA NA POLJSKEM.

Poljska država se od ustanovitve sem nahaja v težavnem položaju. Gospodarske skrbi so najhujši oreh, na katerem si je še vsaka dosedanja vlada polomila zobe. Poljska industrija se nahaja v težkem položaju, ker jo tlačijo občutna nemška konkurenca, radi napetega razmerja do Rusije pa ne more pošiljati svojih izdelkov na vzhod, kjer bi imela drugače naravno tržišče. Poleg tega pa Poljsko silno obtežuje velika armada, za katero mora država plačevati ogromne vzdrževalne stroške. Dosedanji ministrski predsednik Grabski se je po svojem nastopu odločno lotil ozdravljenja nevzdržnih gospodarskih razmer, toda načrt se mu ni posrečil in zato je podal dne 16. t. m. s celokupno vlado demisijo. Novo vlado bo sestavil dosedanj zunanji minister Skrzinski.

FASIZEM NA VRHUNCU MOČI.

V Italiji je dosegla moč fašizma vrhunec. Celokupno uradništvo je fašistovsko, vojska se nahaja pod kontrolo fašizma, z zakonom so prepovedana skoro vsa nefašistovska društva, zlasti delavska in končno si je sedaj vodja fašistov, Mussolini, še privoščil teko oblast, kot jo je imel dosedaj samo kralj. Po novem zakonskem načrtu o pravicah ministrskega predsednika bo imel ministrski predsednik sledeče pravice: Dnevni red v parlamentu mora odobriti ministrski predsednik. Kdor bi stregel ministrskemu predsedniku po življenju, tega čaka dosmrtna ječa. Kdor ga razžali z besedo, bo obsojen do 30 mesecev zapora. Ministri so odgovorni za svoja dejanja kralju in ministrskemu predsedniku. Kralj izvršuje svojo oblast po ministrskem predsedniku. — S tem je izročena vsa Italija oblasti in samovolji enega človeka — Mussolinija.

Prireditve.

Slomšek-Krekova proslava v Mariboru se vrši v nedeljo, 22. novembra t. l. ob 3. uri popoldne v Narodnem gledališču z zelo izbranim sporedom. Opozorjamo na to izredno prireditve vse prebivalce Maribora in okolice, da se je udeležijo. Čas je namenoma nastavljen na popoldne, da morajo priti k proslavi tudi okoličani. Cene v gledališču bodo kar najbolj zmerne. Vstopnice pa se morejo že sedaj naročiti pri Prosvetni zvezi v Mariboru, Aleksandrova cesta 6-1. in se bodo vsem naročnikom rezervirale. Okoliška društva naj organizirajo skupno udeležbo in prijavijo število udeležencev, ker bi se na morebitne prepozno došle prijave ne moglo ozirati. Poleg drugega zanimivega sporeda nastopi pri proslavi tudi prvičkrat moški in ženski zbor Slovenskega pevskega društva Maribor z več izbranimi točkami, in bo že to lep užitek zase. Agitirajte torej za obilno udeležbo pri tej proslavi in udeležite se je v čim večjem številu!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Prvo adventno nedeljo, dne 29. t. m., vprizorimo velenjivo igro »Žrtev spovedne molčečnosti.« Igra je prirejena po istoimenskem Spillmanovem romanu in je polna ganljivih prizorov. Začetek ob treh popoldne v društvenem domu. Pridite, ogledajte si jo, ne bo Vam žal!

Sv. Ana v Slov. gor. V nedeljo, dne 22. t. m., priredi Katoliško prosvetno društvo igro »Krivoprisežnik« v prostorih novega doma. Vstopnina znižana. Domačini in sosedeje uljudno vabljeni! Začetek takoj popoldne po večer-micah. — Odbor.

Sv. Anton v Slov. gor. Katoliško bralno društvo ponovi gledališki igri »Deklica s tamburico« in »Sv. Janez in ropar« v nedeljo, dne 22. t. m. popoldne. H koncu bogat srečolov, ki se vrši pri vsakem vremenu.

Velika Nedelja. Katoliško prosvetno društvo pri Vel. Nedelji priredi v nedeljo, dne 22. t. m. v Katoliškem domu v Ormožu proslavo 125letnice rojstva A. M. Slomška in 60letnico rojstva dr. J. Ev. Kreka z bogatim sporedom. Na programu je: govor, deklamacije, godba in petje. Začetek ob treh popoldne. Prireditelji se vrši ob vsakem vremenu. — Odbor.

Ljutomer. Prosvetno društvo v Ljutomeru bo vprizorilo v nedeljo, dne 29. novembra, ob pol štirih popoldne, v novem Katoliškem domu petdejsko igro Antona Medveda »Črnašolec«. Odr bo opremljen z novimi kulisami in urejen po novem sistemu, zato prijatelji lepe igre, posejite v obilnem številu prvo predstavo v novem Katoliškem domu.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo ponovi v nedeljo, dne 22. t. m., znano igro »Mlinar in njegova hči« z istim sporedom. Vstopnina znižana. Pridite, sosedi in domačini! — Odbor.

St. Jurij ob Ščavnici. Predno nam zima onemogoči, vabimo vse prijatelje še enkrat v letošnjem letu v Repenšekovo uto! V nedeljo, dne 22. t. m., vprizorimo petdejsko igro »Garcia Moreno«, v spomin 50letnice njegove mučeniške smrti. Vrši se ob vsakem vremenu, le samo v slučaju jako občutnega mraza odpade. Prosimo najobilnejše udeležbe! — Orlovski odsek.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Kako zna naša mladina, organizirana v poštenih društvih, nastopati na gledališkem odru, je pokazala zlasti dne 25. 10. in dne 8. 11., ko so predstavljali igro »Deseti brat«. Občinstvo je res z zanimanjem sledilo celi predstavi in je vstrajalo do konca. Posebno pozornost so vzbujali: Martinek Spak »Deseti brat« s svojimi prerokbami in s svojo stasito nošo. Potem Dolef, ki se je pa še posebno mojstersko odrezal s svojimi originali in s svojo latinščino. Krjavelj pa s svojo kozo, in ker jo je zavijal bolj po haloško. Sploh pa zaslužijo pohvalo vsi igralci ter sploh vsi, ki so sodelovali pri igri. Zato pa je bila splošna želja vsega občinstva, naj še spet v kratkem kaj priredijo. Za zabavo med odmori je pa skrbela domača pürgarska godba, ki je s svojimi krasnimi komadi vzbujala občno pozornost.

Konjice. Dve pomenljivi prireditvi. Konjiške organizacije proslavijo v nedeljo, dne 29. t. m., Slomška in Kreka s posebno prireditvijo v Katoliškem domu. — V nedeljo, dne 6. decembra, se vrši za konjiško dekanijo fantovski dan v Katoliškem društvenem domu. Fantovski dan se začne s sv. mašo ob 8. uri zjutraj. Po službi božji bodo predavanja in govori v Katoliškem domu. Netančnejše o obeh prireditvah v prihodnjici.

Polzela. Orlovski odsek Polzela priredi v nedeljo, dne 22. t. m., v dvorani g. Cimpermana zaloigro v desetih slikah »Mlinar in njegova hči«. Začetek ob treh popoldan. Uljudno vabimo. Bog živi!

Grize pri Celju. Tukajšnja Dediška zveza vprizori v nedeljo, dne 22. t. m. ob štirih popoldne, v dvorani gosp. Novaka v Grizah igrokaz v petih dejanjih »Roka božja«. Igra ima poučljivo in zanimivo vsebino, zato prijatelji in prijateljice poštnega razvedrila, pridite v prav obilnem številu! — Odbor.

Rajhenburg. V nedeljo, dne 29. t. m., popoldne po večernicah, povabi Orel k dramatični predstavi v dvorano move kaplanije. Na sporedu je krasna ljudska igra v treh dejanjih »Na dan sodbe«. Ker nudi igra lepe in ganijive prizore, se bo iste vsak z velikim veseljem udeležil. Bog živi! — Odbor.

Tedenske novice.

Javen političen shod v Kamnici pri Mariboru. V Kamnici pri Mariboru se bo vršil prihodnja nedeljo javen shod v gostilni Horvat po rani sv. maši. Na zborovanju bo poročal g. poslanec Žebot.

Kako se Radičevci norčujejo iz invalidov. Danes, sredo, dne 11. novembra, ko to pišem, še invalidni zakon, kakoršnega je predložila vlada, ni sprejet. Stranke, ki niso v vladi — med njimi je tudi SLS — vsak dan po več ur po svojih poslanih dokazuje, da je zakonski načrt nesprejemljiv in za invalide neravnost škodljiv. Včeraj je v imenu Jugoslovanskega kluba govoril naš poslanec iz Celja dr. Jakob Hodžar. Govoril je tako prepričevalno za najbednejše v naši državi, za invalide, da so celo nasprotniki pritrjevali. Poslanec Hodžar govori zelo gladko, njegov glas zveni kakor zvon. Dokazi, ki jih je navajal proti skrajno slabemu zakonskemu načrtu, so bili zgočji, prepričevalni. Srce mu je govorilo za invalide. In sedaj se je zgodilo nekaj, kar ne bi nihče pričakoval. Nekaj radičevcev je začelo mrmrati proti dr. Hodžarju, se posmehovati in se norčevati iz njegovih izjav, ko se je vroče potegoval za invalide in njih sirote. Ko so radičevci začeli delati celo med klince proti besedam našega poslanca in gorečega branitelja invalidov, je nastalo v vrstah poslancev Jugoslovanskega kluba veliko razburjenje. Klicali so Hrvatoma: »Lepi prijatelji invalidov ste! Vi ste njih nasprotniki!« Naš poslanec Franjo Žebot skoči kvišku, udari ob klop in s povzdignjenim glasom zakliče proti radičevim poslancem: »Ne norčujte se iz tega, to so preresne stvari. Ne posmehuje se, ko se govori o bedi invalidov! Lepi zastopniki naroda ste, ako se norčujete iz bede ubogih invalidov. Vi imate »človečanstvo« in ljubav do revežev samo na jeziku! Sram Vas bodi!« Drugi naši poslanci so protestirali proti radičevcem,

tako odločno, da je moral govornik za kratko časa prenehati. Predsednik je poklical Žebota k redu. Ko je dr. Hodžar nadaljeval svoj govor, so radičevci molčali in s povešenimi glavami poslušali iskrenega branitelja invalidov. Pucelj pa je s prekrizanimi rokami hodil semintje, a Kelemina je odšel iz dvorane. Splošno mnenje je, da je Jugoslovanski klub z našim Kremžarjem, dr. Hodžarjem ter z drugimi našimi govorniki poslal v borbo za invalide in sirote svoje najboljši branitelje-govornike.

Kako Radičevi ministri občujejo s svojimi — rojaki. Prejšnji teden se je mudilo v Beogradu odposlanstvo iz Slovenije in Hrvatske, katero je pri raznih ministrih zahtevalo novo železniško zvezo Slovenije z morjem (na Sušak), ker sta nam Trst in Reka odvzeta. V odposlanstvu je bil tudi Hrvat iz krajev, ki mejijo na Kranjsko in ki je pristaš Radičeve stranke. Odposlanstvo je šlo tudi k ministru Pavle Radiču. Naš Hrvat je mislil, da mu bo Pavle Radič šel na roko. Ali kako so bili možje presenečeni, ko je bil Pavle Radič zelo osoren in hotel obljubiti prav nobene pomoči. Kratkotamo jih je odslovil. Hrvat je nato prišel v Jugoslovanski klub, kjer je izjavil, da bo šel od vasi do vasi in bo povedal hrvatskemu ljudstvu, kako »prijazno« sprejemajo Radičevi ministri svoje ljudi, dočim se objemajo s Pašičem in njegovimi velikosrbskimi sodrugji. Enako razočaran je bil pred tedni pred ministrom Pavle Radičem Hrvat iz Zagreba, ki je s Slovencem Benedičičem prosil ministra za neko pomoč za odpravo krivic, ki se godi nižjim uslužbencom. Star slovenski pregovor pravi: Kdor visoko leti, nizko pade! — Fr.

Dr. Pivko in Radičevci — bratje glede invalidov. Ko se je v narodni skupščini vršila razprava o invalidskem zakonu, se niti enkrat ni oglasil k besedi ne dr. Pivko niti eden radičevcev. Gotovo je dobil dr. Pivko, oziroma njegov klub od invalidskih organizacij pozive in prošnje, da se naj on in njegov klub zavzame proti nesprejemljivemu vladnemu načrtu. A niti enkrat se ni oglasil, dasiravno je razprava trajala celih 14 dni. Radičevci so pa glasovali za vladni predlog, čeravno so hrvatski invalidi zahtevali od njih, da morajo glasovati proti. — Fr.

Radič bi rad prišel v Slovenijo. Na Hrvatskem si Radič ne upa iti med ljudstvo in odkar je začel objemati velerbske politike in Pašiča ter hodi na kosilo in večerje k velikašem v Beogradu, ne prireja nikjer na Hrvatskem ne enega zborovanja. Hrvatsko ljudstvo, posebno v Dalmaciji, ne mara več Radiča in mu splošno obrača hrbet. Povsod pravijo: Odkar so radičevci v vladi, je še slabše, nego poprej. Davki so vsak dan večji, eksekucije vedno hujše, krivice so take, kakor poprej, nič se ni obrnilo na bolje. Radičevci glasujejo za vsak predlog Pašičevih ministrov. Narod trpi naprej, kakor poprej pod Pribečičevim. Ker ga torej Hrvati ne marajo, bi se Radič rad vsilil Slovencem. Baje namerava prirediti v Mariboru in v Ljubljani javne shode. V nedeljo, dne 15. novembra, so se samostojneži in radičevci v Mariboru posvetovali o romanju-Radičevem po Sloveniji. Mi pa pravimo, da naj Radič le pride na Stajersko. Videl bo, da se naše ljudstvo ne da voditi za nos! — Fr.

Krajneve organizacije SLS prosimo, naj posvetijo te dni svojo pozornost Koledarju naše KZ, katerega prav sedaj razpošiljamo. Hitro obvestite gospodarje in ga jim razprodajte. Cena kakor prejšnja leta 10 dinarjev. Prav tako prosimo, da nam po priloženi položnici denar čimprej doposlujete. Kjer želijo še več koledarjev, naj takoj pišejo na naslov: Tajništvo SLS, Maribor, Aleksandrova cesta 6.

Gospodom poročevalcem krajevnih organizacij SLS sporočamo, da letos nismo mogli dati popusta pri razprodaji koledarčkov KZ, ker bi sicer ne krili stroškov izdaje, ki so radi finejšega papirja in planene vezave večji. Kljub temu upamo, da boste v imenu dobre stvari koledarčke čimprej razpečali. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Mila prošnja. Dijaški zavod »Martinišče« v Murski Soboti je z zadnjo poplavo zadela silna nesreča. V zavodu je bilo doslej oskrbovano 50 dijakov soboške gimnazije, in sicer večino brezplačno, deloma pa le za malenkostno plačilo. Zadnja poplava je zavodu uničila vso zalogo živil, zadušila pet svinj in vso perutnino, pobila domala vso kuhinjsko posodo in opravo, dvignila tla v obednici, odnesla vsa drva in tako je nadaljni obstoj zavoda ogrožen zlasti, ker je letošnje nabiranje živil že končano. Ako se ne najdejo dobra srca, ki bi se spomnili zavoda s hitro in izdatno podporo je nadalnje šolanje večine gojencev onemogočeno. Zavod je še bolj podpore potreben, ker prosijo za sprejem dijaki, ki so vsled poplave — porušilo se je več hiš — izgubili stanovanje. Iz vseh navedenih razlogov se obračamo na vsa plemenita slovenska srca, da olajšajo nesrečni položaj najbednejših slovenskih dijakov. Blagohotne darove sprejema ravnateljstvo »Martinišča« v Murski Soboti.

Razno od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Neprijetna je bila za nas novica, da je premeščen od Sv. Urbana g. orožnik Tučič. Trezni občani ljubijo tihoto in mir. Ravno g. Tučič pa je imel izredni dar, da je znal z resnim nastopom, močno roko in neukrotljivim pogumom ukrotiti prevzetne ponočnjake in ugnati v kozji rog še tako divje pretepače in bahave obrekovalke. Njegova metoda je bila jako priprosta: vse nemirneže in jezične klepetulje je brez usmiljenja ovadil višji oblasti, in čez nekaj tednov so dobili od sodnije ali od glavarstva po občinskem uradu poziv, da morajo plačati v občinsko blagajno 50, 75, 100 in še več dinarjev kazni, povrh še 20 dinarjev za kolek. Oh, kako je to pomagalo! Najbolj razburzanim ponočnjakom je bilo na zadnje vendar preveč, za vsak »Aufbiks!« šteti v roke g. župana po 50 in še več dinarjev. Župani so bili seveda prav veseli, ker so dobivali na lahek način lepe novce za popravilne občinske ceste; toda plačevalci in plačevalke so se držali kisto, ker so morali za eno besedo 2 do 3 dni zastopati robotati. In tako so vtihnil aufbiksarji, nehali regljati strupeni jeziki, končali pretepi in praske. Kdor pa še

ni hotel nehati, je dobil brezplačno stanovanje v sodnijskih zaporih. Hvaležni smo g. Tučiču za njegov možati nastop; njegovim naslednikom pa priporočamo, da nadaljujejo njegovo mirovno delo. S tem si bodo pridobili naklonenost in zaupanje vseh miroljubnih in trezno mislečih prebivalcev celega orožniškega okoliša. — Te dni se je končala pred mariborskim okrožnim sodišču silno žalostna zadeva v Trnovski vasi, kjer so trije fantiči v starosti 17, 18 in 19 let radi nekega dekleta smrtnonevarno nabili tujega tekmeča; bili so obsojeni v 8—10mesečni ostri zapor. Tudi ta slučaj je odkril g. Tučič. — Tolike povodnj, kakor smo jo imeli zadnji četrtek zjutraj, ne pomnimo še; tudi pred osmimi leti je prihrula velika voda od Sv. Barbare skozi Črmljo k nam in je preplavila okrajno cesto, toda to vodo so čutili samo v Trnovcih. Tokrat pa je vrelo po vrhu in po dolini, po gozdu in polju in travnikih; v kleteh so plavali sodi, po travnikih je nesla voda drva in repo, od njej je odnašala zemljo in gnoj. V posebni stiski so bile nizko stoječe hiše po vaseh. Tam je voda vdrila v hiše in hleve, mline in shrambe in poblatila živila in po-hištvo. Težko ji je kdo ušel, ker je prišla silno naglo. Toda večje nesreče hvala Bogu ni bilo, razven da je urbansko-mu peku padel poln koš žemel v vodo, a še tega je srečno rešil.

Povodenj v Ormožu. Stalno deževje, ki traja že več kot 10 dni, je povzročilo pri nas veliko škodo. Vsi potoki v okolici so jako narastli. Tako naš Lesniški potok, ki je preplaval vso dolinico, zaplavlil Bernikov mlin, da so morali vse iz mlina in živino iz hleva spraviti. Zaplavlil je tudi mlin g. Petovarja na Lenti, tako da so vsi stroji stali v vodi. Narastel je tudi Pušenski potok, ki nabira svoje vode pod Svetinjami in zaplavlil Pušensko polje; nato se je obrnil in udaril s svojimi vodnimi masami proti Spodnjim Frankovcem, kjer je vse polje in hiše, ki so v dolini, poplavlil. Precejšnjo škodo ima devet posestnikov, ki se zdaj še ne da oceniti. Luknarjeva hiša, ki si jo je revež komej postavil, in hiša, v kateri stanuje Mesarec, nista več varni, da se v njih stanuje. Precejšnjo škodo so utrpeli posestniki Žibrat, Sulek, Gotvaj in posebno Skrinjar, kateremu je voda podrla gospodarska poslopja in hleve. Boga moramo hvaliti, da je prišla voda čez dan in ne po noči, ker tako ni prišlo do kakšne večje nesreče in živina se je zamogla rešiti. Vsa hvala gre tu posebno našemu vrlému g. županu Ivanuši v Frankovcih, ki je povsod s svojim svetom in dejansko z drugimi pomagal, kjer se je le dalo, nič se ne oziirajo celo na svoje zdravje. Bog plačaj vsem in posebno njemu ves trud in skrb za nesrečne soobčane. Škoda je velika na zrnju, krmu in na polju. Pomoč je nujno potrebna za reveže. Naloga države je, da tukaj pomaga deloma s podpora, deloma z odpisom davkov.

Prošnja do velenjske pošte. Čez dolgo časa je Sv. Andraž pri Velenju zopet dobil pismonošo. Vsi smo imeli neprijetnosti radi pomanjkljive dostave. Prosimo lepo velenjsko pošto, da zopet da pribiti poštni nabiralnik na Bizjakovi hiši, ki je oddaljena od občinskega urada kakih 25 korakov, od cerkve pa 60 korakov, med tem ko je poštna oddaja 5 minut daleč od cerkve. Mislimo pa, da pošta v Velenju sploh ne ve, da je dal gosp. K. nabiralnik odstraniti. Ker vemo, da je velenjska pošta jako postrežljiva, pa prijazno prosimo, da zopet postavi nabiralnik na Bizjakovo hišo.

Smrtno se je ponesrečil. Iz Luč smo prejeli: Dne 23. t. m. je našel smrt v valovih Savinje gostilničar Janez Robnik, p. d. Strugar. Vršila se je ta dan v Lučah prisega vojnih obveznikov, h kateri je prišel tudi on. Vračal se je domov šele zvečer, ko je bila že trda tema. Pri mostu ob cesti je zgrešil pot in padel v vodo, ki je v teh dnevih tudi tukaj precej narastla. Našli so ga takoj drugo jutro v strugi nedaleč od vasi. Pokojnik je bil znan daleč naokrog ter je bil povsod zelo priljubljen. Po njem žaluje vsa fara. Naj počiva v miru!

Nekaj novic od St. Jošta na Kozjaku. Na zehvalno nedeljo, dne 8. t. m., smo slovesno blagoslovili novo cerkveno zastavo, ki so jo pripravili naši vrli mladeniči. S pomočjo mož so zbrali za naše trde čase in razmere precejšnjo svoto 2230 dinarjev. Zastava je iz volnenega damasta in stane brez podob, ki ste ostali stari, 1744 dinarjev. Delo je lepo izvršila gospodarska zadruga »Naša Sloga« v Ljubljani, ki se vsem cerkvenim predstojništvom toplo priporoča. Jako lep in okusen venec na zastavo je napravila domačin Marko Borovnik. Bog povni malim in velikim dobrotnikom, zlasti onim fantom, ki so se za zastavo največ trudili, na priprošnjo sv. Jošta in sv. Jožefa. Zastava pa naj bo dolgotrajen spomin na sveto leto in prekrasno zahvala za vse letošnje dušne in telesne dobrote. — Imeli smo zadnji čas tudi dva pogreba. Dne 6. 9. smo pokopali 73letnega Martina Pušnika, p. d. Rebernika, dolgoletnega cerkvenega ključarja, in dne 29. 10. Marijo Kramer, 77-letno prevzitarico in dolgoletno trpinko pri Zgornjem Peklensku. Gospod, daj jima večni mir in počitek! — Dne 9. 11. pa smo obhajali veselo poroko. Franc Borovnik, iz spoštovane Filipove družine v Bevčah, je poročil našo prvo cerkveno pevko Marijo Kristan v Kozjaku. Vsa slovesnost se je vršila v Bevčah, v prijazni cerkvi sv. Nikolaja in v gostoljubni hiši Filipovi, kjer je novoporočencema neutrudno prepeval šentjoški cerkveni pevski zbor. Kot občinskega odbornika je prišel ženina počastiti sam velenjski g. župan Martin Lempl s soprogo. Veseli, da dohimo prevdarnege in pridnega gospodarja, mu kličemo: Dobrodošell, z željo, da stopi tudi on v krog našega pevskega zbora. Naj novoporočeni par živi in deluje md nami mnogo in srečna desetletja!

Povodenj v Dravinjski dolini. Že dolgo ni bila tako preplavljena kot pretekli teden. Neprestano deževje zadnjih dni je prenapolnilo jarke in potoke, ki so z vso silo pridrveli iz bližnjih gričev v Dravinjo, noseč seboj plohe, drva, in vse, kar se jim ni pravočasno izognilo. Ta je kmalu prestopila svojo strugo ter preplavila vso dolino v širini in visokosti, kakor ljudje ne pomnijo. Na